



Naturskyddsföreningen

Nordanstig

Naturskyddsföreningen i Nordanstig
c/o Ann-Christin Jäderholm, Grönviksvägen 5,
820 76 Jättendal
Tel 0652- 161 81, 070-5391435
E-post: ann.jaderholm@gmail.com

Vårt datum
2016-06-20

Ert datum
2017-05-23

Ert dnr
201.....

Nordanstigs kommun
Box 56
820 70 BERGSJÖ

Fortsatt Samråd

Utrivning av kraftverk i Gnarpån, Rogsta 1:17, Gällsta 32:1 i Nordanstigs kommun

Svar på samrådshandling upprättad av Nordanstigs Kommun 2017-05-23

Vi avger följande synpunkter med hänvisning till er åtgärdslista på sidan 3.

1 Utrivning av Gällsta kraftverksdamm i Gällsta

Man måste undersöka om det finns markföroreningar vid kraftverken. Sänker man vattennivåerna vid dammarna så kan **föroreningar** följa med grundvattnet ut. Dessutom ska man riva i dammkonstruktionerna och det kan finnas föroreningar även i dom.

När man på andra ställen diskuterat att riva dammar för att återfå de naturliga nivåerna har man inte tagit hänsyn till att på många ställen är det **historiskt avsänkta nivåer** för att få mera jordbruksmark. Vid de dammar som ska rivas nämns inget om sänkta grundvatten nivåer som kommer att bli uppströms och kanske nedanför också.

En viktig sak som ni noterat är att ett antal **brunnar** kommer att torrläggas uppströms dammarna när dessa rivs, men vad händer med brunnar nedanför? Filtreras vattnet genom någon grusås till brunnar nedanför dammarna eller finns det risk för att de kan förorenas?

2 Utrivning av Milsbro kraftverksdamm i Milsbro

Samma synpunkter som för Gällsta kraftverksdamm ovan.

3 Restaurering av nuvarande torrfåra i Milsbro

Här har vi inga kommentarer.

4 Anläggande av ny utloppsfåra vid Lunnsjöns utlopp

Tidigare har Lunnsjön använts som regleringsmagasin för kraftverket i Gnarpån. Vi saknar en jämförelse mellan dagens bottennivåer/strandlinje och kommande.

Det som troligen kommer att hända med vattennivån är att vid en torr sommar så kommer vattennivån att bli lägre (hur mycket beror på hur djupt omlöpet/bäcken kommer att bli) och vid blöt vår/sommar/höst så kommer vattennivån att stiga över nuvarande nivåer. Vi efterlyser en kartläggning av konsekvenserna av en frisläppt vattennivå i sjön.

En intressant fråga är om **dammen** kommer att hålla vid överdämning och klarar **omlöpet** de högre flödena? En riktig beskrivning måste till av omlöpet och damm med nivåer.

Hur kommer **fisk** som finns och leker i sjön idag att påverkas (hänvisar till en artikel i HT 2017-06-09 med rubriken "Lågt vatten skadar fisklivet i Storsjön")?

Vi undrar också vad som händer med strandvegetationen runt sjön? Nära stranden i riktning nedanför Vettberget finns ett s.k. "rikkärr" (koordinater x=6880101, Y=1580902). Där finns vad vi vet, **den mest artrika orkidélokalen i vår kommun**. Vid ett besök 2013-07-10 tillsammans med en mycket kunnig botaniker (Enar Sahlin), sågs där inte mindre än sju olika orkidéarter: ängsnyckel, skogsnyckel, blodnyckel, nattviol, spindelblomster, tvåblad och jungfru marie nycklar. Anledningen till artrikedomen är att mjälen i jorden tillsammans med grundvattnet försörjer detta kärr med rätt sorts näring och fuktighet.

Hur kommunicerar **grundvattnet** i kärret med Lunnsjöns vattennivå? Det måste utredas av en geolog hur grundvattnet, och därmed växtligheten i kärret kommer att påverkas, så att inte kärret riskerar att torka ut. Kanske bör man behålla dammen vid sjön?

5 Återinledning av Lunnsjöbäckens nedre del i ursprunglig fåra

Vi antar att det är meningen att fisken ska kunna gå upp och leka även i Lunnsjöbäcken. Här har vi inga kommentarer.

6. Sammanfattning

Vi efterlyser en fullständig MKB, som även omfattar:

- risk för miljöföroreningar nedströms från rivning av dammarna i ån
- utförlig beskrivning av omlöpet och dammen med nivåer vid Lunnsjön
- påverkan på grundvattenflöden och ev. konsekvenser därav längs ån och Lunnsjön
- konsekvenser för strandvegetation (särskilt orkidéerna vid rikkärret) om man ändrar i Lunnsjöns vattenstånd.
- påverkan på jordbruksmark i strandzonerna längs ån

för Naturskyddsföreningen i Nordanstig

Ann-Christin Jäderholm
(sekreterare)